

PATVIRTINTA
Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus
gimnazijos direktoriaus
2019 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. 1-101

KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo gimnazijoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra gimnazijos direktorius, vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

4.2. **krizė gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį;

4.3. **krizės valdymas gimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos krizių valdymo komanda krizės gimnazijoje metu, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas mokykloje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo gimnazijoje komanda** – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

4.6. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija, psichologas ir socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Krizių valdymą gimnazijoje organizuoja ir vykdo gimnazijos Krizių valdymo komanda (toliau – KVK).

6. Gimnazijos KVK paskirtis – įvykus krizei mokykloje (toliau – Krizė) atkurti įprastą gimnazijos bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

7. KVK sudaro ne mažiau kaip 7 nariai. KVK sudaro: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių turintys mokytojai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas), visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

8. KVK sudėtį įsakymu tvirtina gimnazijos direktorius.

9. KVK vadovauja gimnazijos direktorius. KVK vadovas užtikrina, kad KVK nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti.

10. KVK nariai turi įgyti krizės valdymo gimnazijoje kompetencijų ir nuolat tobulinti kvalifikaciją šioje srityje.

11. KVK nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo gimnazijoje metu.

12. KVK vadovas organizuoja KVK posėdžius. KVK posėdžiai organizaciniams klausimams (grupės narių funkcijoms pasiskirstyti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.

13. Įvykus krizei, KVK vadovas organizuoja posėdį KVK funkcijoms krizės metu aptarti.

14. KVK funkcijos krizės metu:

14.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti gimnazijos direktorių;

14.2. parengti krizės valdymo gimnazijoje planą, kuriame gali būti numatyti veiksmai:

14.2.1. kreiptis pagalbos į Kupiškio rajono savivaldybės ir Panevėžio apskrities vyriausiąją policijos komisariatą, medicinos įstaigas, Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas;

14.2.2. parengti informaciją apie krizę gimnazijos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai;

14.2.3. įvertinti gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

14.2.4. konsultuoti gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

14.2.5. rengti pokalbius su mokiniais;

14.2.6. atlikti kitus reikiamus veiksmus.

14.3. KVK, įgyvendinusi krizės valdymo gimnazijoje plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo gimnazijoje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

14.3.1. koreguoja krizės valdymo gimnazijoje veiksmų planą;

14.3.2. sustabdo krizės valdymo gimnazijoje veiksmus.

15. Krizės aplinkybes įvertina, krizės valdymo gimnazijoje planą parengia, reikalui esant, jį koreguoja, krizės valdymo gimnazijoje veiksmus sustabdo – visa KVK, vadovaujama KVK vadovo.

16. Gimnazijos steigėją apie krizę informuoja KVK vadovas, jam nesant – gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

III SKYRIUS

GINNAZIJS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS NARIŲ FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMAS

17. KVK narių funkcijos:

17.1. gimnazijos KVK vadovas gimnazijos direktorius:

17.1.1. vadovauja KVK darbui. Užtikrina, kad KVK nariai dalyvautų krizės valdymo veikloje;

17.1.2. rūpinasi komandos narių krizės valdymo kompetencijomis ir kvalifikacijos tobulinimusi;

17.1.3. informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;

17.1.4. užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;

17.1.5. gimnazijos bendruomenei pateikia krizės valdymo eigos planą ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo.

17.1.6. bendradarbiauja su žiniasklaida:

17.1.6.1. apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo gimnazijoje galimybes, numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;

17.1.6.2. informuoja gimnazijos bendruomenę apie savo funkcijas ir paprašo individualiai neteikti žurnalistams informacijos.

17.2. psichologas:

17.2.1. vertina situaciją gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, mikroklimatą gimnazijoje, psichologinės pagalbos teikimo poreikį);

17.2.2. organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones;

17.2.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją;

17.2.4. teikia pasiūlymus gimnazijos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo.

17.3. socialinis pedagogas:

17.3.1. užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti gimnazijai krizės atveju;

17.3.2. kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas. Koordinuoja krizės įveikimo procesą gimnazijoje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);

17.3.3. konsultuoja visus gimnazijos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba, rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą mokykloje;

17.3.4. teikia pasiūlymus gimnazijos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo.

17.4. atsakingas už informacijos sklaidą asmuo:

17.4.1. reguliariai atnaujina KVK narių kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą;

17.4.2. konsultuoja KVK vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

17.4.3. parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas bendruomenei, prireikus žiniasklaidai, bei pateikia KVK vadovui;

17.4.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams).

17.4.5. rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes gimnazijoje.

17.5. narys atsakingas už saugumo priemonių organizavimą;

17.5.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių saugumą ir informuoja KVK vadovą, prireikus iškviečia policiją ar priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.5.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

17.6. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

17.6.1. esant realiai ar suvokiamai bendruomenės narių sveikatai ar gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja KVK vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicininę pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.6.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

17.6.3. numato vietą gimnazijoje, kur galėtų būtų teikiama pirmoji medicininė pagalba;

17.6.4. po krizės pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

18. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus klasių kuratorių/vadovų ir mokytojų vaidmuo, jie:

18.1. rengia pokalbius klasėse;

18.2. neleidžia skliti gandams;

18.3. atsako į mokinių klausimus;

18.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;

18.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;

18.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, rašinių rašymo);

18.7. palaiko ryšius su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).
